

Begravelsestale ved juletid

Nu varer det ikke længe, før året rinder ud, og med det sluttede også N.N.'s liv her på jorden. Julenat døde hun – åndede ud så stille som et snefnug, der daler til jorden, mens hun havde jer, sine nærmeste, omkring sig.

Og her er vi – med et indtryk fra et menneske, som har været til stede i livet. De indtryk, I hver især sidder med fra N.N. er nok lige så forskellige, som I selv er. Vi præges og vi præger hinanden på forskellige måder. Vi præges af livet, sådan som livet nu er i dur og i mol. N.N.'s liv formede sig også i dur og i mol, men igennem det hele beholdt hun den lyse grundtone. ...

Livet har ikke behandlet hende med fløjls-handsker. For 5 år siden gik hun den tunge gang til graven med sin søn, og senere med sin mand. To hårde slag, som rokkede ved hendes lyst til livet.

Men det ændrede ikke ved hendes forståelse af sit liv.

”Jeg har haft en god barndom”, skriver hun et sted. Det var igennem det prisme, hun så sit liv. Det har været godt. For 16 dage siden fyldte hun 85 år, og selvom hun fysisk var svækket på det tidspunkt, besluttede hun at markere dagen med gæster. Og sådan satte

hun – ved hjælp af jer, sin familie – et værdigt punktum. Vi er midt i julen. Vi fejrer, at Gud lod sig føde som et menneske af kød og blod. Vi synger lovsange til Guds ære, fordi Gud gik ind i det mørke, som er vores. Og her – i vores mørke – tændte han et håb, en tro og en kærlighed, som ikke kan slukes.

Der kan siges mange ord om, hvad det betyder for os. Men der er et sted, hvor det fortælles så fint og enkelt. Det er i en historie om en grønlandsk storfanger, som den danske polarforsker Knud Rasmussen kendte, og den historie skal fortælles i dag, hvor vi begraver N.N.: Kuanja – hed den grønlandske storfanger. Da Knud Rasmussen traf ham en sommerdag for sidste gang, var Kuanja en olding. Han havde kun lige kræfter til at slæbe sig udenfor sin jordhytte og lade solen skinne på sig. Men hans ånd var en høvdings. ”Næste gang du kommer, Knud, er jeg død”, sagde han. ”Men som det sidste i mit lange liv vil jeg fortælle dig, hvordan det gik til, da jeg blev døbt!” Og så fortæller Kuanja om en jul, da han var en halvstor dreng. Han var forældreløs og havde ligget syg i et halvt år. Under normale omstændigheder ville et sygt barn uden for-

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

ældre – dengang – blive overladt til sig selv og den visse død på storisen. Men Kuanja blev fundet af en gammel jordemoder fra det kristnede Vestgrønland. Hun plejede og passede ham og frelste ham fra døden. Hende kaldte han for lille-bedstemor. Julenat lå han i sin seng, men blev vækket da han hørte knirken af fodtrin i sneen udenfor huset. Og i den dybe stilhed rejste der sig en sang af mange, mange struber – og bagefter lød en ung og kraftig røst: ”Se, jeg forkynder jer en stor glæde. Der er født jer en frelser i dag. Hans navn er Jesus Kristus ...”.

Kuanja havde aldrig før hørt om julen, og han blev så bevæget af sangen og ordene, at han græd så hele sengen rystede. Men så sprang han op og råbte: ”Jeg vil med!” Han fór ud af døren og fulgte med menneskeflokkene ude i mørket. Fra hus til hus gik de i den stjerneklare nat og sang, og Kuanja lærte både ordene og melodierne. ”Af det jeg har gjort i mit liv, har intet betydet så meget for mig som den nat, da jeg stjal mig til at være med i julenattens hellige glæde”, fortæller Kuanja. Da dagen gryede, begyndte kirkeklokken at ringe. Han var fyldt af den glæde, der også gør én vemodig, sådan er jo længslen, og han spurgte sin lille-bedstemor om hun kunne lære ham en tryllebøn – en tryllebøn for livet. Og da strøg hans lille-bedstemor ham mildt over ansigtet, og så lærte hun ham Fadervor, og Kuanja blev døbt.

”Som kristen, og nu som gammel mand”, sluttede Kuanja, ”er jeg aldrig kommet længere end til juleaften og til Fadervor. Her er for mig begyndelsen, og her er enden”.

Ja, sådan er det, fordi det skrøbelige menne-

skebarn, der blev født i stalden udenfor Betlehem, også var den almægtige Gud selv. Sådan viste han os, hvem han er. Han viste sig for os med en virkelighed, der skænker os det håb og den tro, at bagved alt, hvad vi erfarer af mørke og sorg og nød, der er der lys og liv og frelse – for os og for vore døde. Og hans frelse ligger ikke gemt i noget af det, vi kan stille an med. Guds frelse er gemt i Jesus Kristus. I mennesket Jesus bringer Gud os bud om sin kærlighed.

Og den kærlighed – ser vi – kan tåle alt. I Kristus knytter Gud os til sig, så vi må kaldes hans børn. Kristus trådte på stierne i lidelsens land. Han døde for at vi ikke skal dø alene. Han blev lagt i graven for at være i enhver grav. Og han opstod fra de døde for at række os det håb, at han med sit skaberord kalder os til livet i sit rige.

Det er den fylde af fred, vi har fået i ordene i Fadervor. Her løftes vi ud af alt det, der tynger os – det lægges alt sammen i Guds varetægt. Og her kan vi hente mod til det liv, vi skal dele med hinanden her. I julenattens håb og i Fadervors ord er begyndelsen og enden, som den gamle grønlander så fint udtrykte det. Der ender vores liv på jorden – og der åbner sig en ny begyndelse – i Guds evighed.

I den tro går vi om lidt ud til graven med N.N. Og i det håb skal I vende tilbage til livet med tak for alt, hvad I har fået givet med hende. Guds fred være med vore døde. Guds fred være med os alle.

Amen

Marianne Østergård Petersen
Rinkenæs sogn

Salmer: 117, 52, 114, 754, 121